

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Zuid-Limburg
T.a.v. de voorzitter
per e-mail

Bestuurskern

Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

postbusVTH@minienw.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2024/262910

Bijlage(n)

1

Datum 20 september 2024
Betreft Beoordeling plan van aanpak robuuste omgevingsdienst

Geachte heer Hendrix,

Allereerst wil ik u hartelijk bedanken voor het toesturen van het plan van aanpak Robuuste Omgevingsdienst en het vele werk dat u hierin heeft gestoken.

Het bestuderen van de plannen van aanpak van alle omgevingsdiensten en een analyse van de haalbaarheid van deze plannen is grondig gedaan met behulp van TwynstraGudde en een begeleidingscommissie bestaande uit de deelnemers van het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Omgevingsdienst NL, het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) en mijn ministerie. Dit proces heeft vanwege de noodzakelijke zorgvuldigheid meer tijd gevraagd dan aanvankelijk verwacht. U heeft dan ook lang moeten wachten op deze brief.

In totaal zijn 25 plannen van aanpak beoordeeld. De omgevingsdienst Regio Utrecht en de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht hebben een gezamenlijk plan ingediend gelet op hun aangekondigde fusie per 1 januari 2026. Daarnaast zijn twee omgevingsdiensten op basis van hun zelftoets reeds robuust bevonden.

In deze brief geef ik, op basis van het advies van TwynstraGudde en de begeleidingscommissie, een oordeel over de haalbaarheid van uw plan van aanpak, ga ik in op de monitoring en bijsturing en meld ik u de stand van zaken rondom de ondersteuning vanuit mijn ministerie voor het proces tot de vorming van een robuuste omgevingsdienst.

Oordeel: kan niet worden ingeschat of uw omgevingsdienst op 1 april 2026 wel/niet robuust is

In het plan van aanpak dat wij op 29 maart 2024 hebben ontvangen, is niet alle informatie aanwezig om een goede analyse van de haalbaarheid van het gewenste doel, een robuuste omgevingsdienst op 1 april 2026, te kunnen maken.

In het plan van aanpak zijn de acties te globaal beschreven of de uitwerking vindt pas plaats in de (verdere) toekomst zodat de inschatting is dat er nog flinke stappen nodig zijn om de robuustheid (tijdig) te kunnen behalen.

Uw omgevingsdienst is één van de zes Seveso-omgevingsdiensten. Daarmee is uw omgevingsdienst verantwoordelijk voor de belangrijke taak van het uitvoeren van VTH voor bedrijven die in de hoogste risicocategorie vallen. Gezien de uitkomsten van de monitoring door TwynstraGudde is er grote zorg over deze taakuitvoering van uw omgevingsdienst. In het gesprek op 4 oktober 2024 spreken we graag over dit beeld en welke maatregelen genomen kunnen worden om deze zorg weg te nemen.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/262910

Hieronder staat opgesomd welke informatie in het plan van aanpak ontbreekt om een goede inschatting te kunnen maken. In de bijlage is een gedetailleerde beschrijving van de gehele analyse van TwynstraGudde opgenomen.

- Het revitaliseren van het opdrachtgeversoverleg en hoe er richting outcome gekomen gaat worden, verdient nadere concretisering
- De bestuurlijke commitment voor de capaciteitsuitbreiding die benodigd is voor het halen van de omzetnorm, is nog niet duidelijk.
- De inhoud en borging van de afspraken over het terugnemen van (milieu-gerelateerde) plustaken is onduidelijk.
- In de ontwerpbegroting worden 3 fte's toegevoegd voor innovatie, business intelligence-strategie en kwaliteitsmanagement. Het is onduidelijk wat er in de business intelligence-strategie moet komen te staan en wie deze gaat opstellen

Wij stellen u in de gelegenheid om de gevraagde informatie aan te leveren en toe te lichten in het gesprek dat gepland staat op 4 oktober 2024. Een alternatief is dat u het meeneemt in de eerstvolgende voortgangsrapportage. Wanneer deze rapportage ingediend moet worden, leest u verder in deze brief. De aanvullende informatie kan mij in de gelegenheid stellen om het oordeel bij te stellen.

Vooralsnog is de inschatting dat de beschreven acties voor uw omgevingsdienst niet afdoende lijken te zijn om op 1 april 2026 een robuuste omgevingsdienst te zijn. Onduidelijk is of uw omgevingsdienst binnen de eigen invloedssfeer in staat is de maatregelen op tijd te kunnen realiseren zodat vooralsnog de inschatting is dat uw omgevingsdienst niet uiterlijk 1 april 2026 robuust is.

Monitoring en bijsturing

TwynstraGudde heeft voor de monitoring voor de periode september 2024 tot 1 april 2026 een monitoringsinstrument en -advies ontwikkeld. Dit advies neem ik over. Dit betekent dat:

- De omgevingsdiensten worden gevraagd halfjaarlijks de voortgang van het proces tot robuust wording te rapporteren via een vastgesteld format. Dit betekent dat u in de periode tot 1 april 2026 driemaal een voortgangsrapportage moet opstellen.
- Na 1 april 2026 de omgevingsdiensten een eindrapportage indienen met het behaalde eindresultaat.
- In oktober 2024 IenW, als eerste stap in de monitoring, op ambtelijk niveau het gesprek met de voorzitter en secretaris van het algemeen bestuur van de omgevingsdiensten voert over de haalbaarheid van de plannen van aanpak en de wijze van monitoring en bijsturing. Dit gesprek staat reeds met u ingepland op 4 oktober 2024.

- In het 4e kwartaal van 2024 de directeur-generaal van IenW met de gedeputeerden van de provincies het gesprek voert over de coördinerende taak van de provincie.
- De voortgang van het proces tot robuust worden wordt geagendeerd en besproken in het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB). In dit overleg zitten bestuurlijke vertegenwoordigers vanuit IPO, VNG, de Unie van Waterschappen, het Openbaar Ministerie (OM) en de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Justitie en Veiligheid (JenV) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).
- Indien de eerste voortgangsrapportage aangeeft dat er sprake is van te weinig voortgang in het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst, ik als stelselverantwoordelijke op bestuurlijk niveau het gesprek met de betreffende eigenaren/opdrachtgevers van de omgevingsdiensten voer.
- Naar aanleiding van de tweede voortgangsrapportage neem ik als stelselverantwoordelijke een besluit of verdergaande maatregelen gewenst zijn om te komen tot robuuste omgevingsdiensten.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/262910

De provincie en gemeenten hebben, als eigenaren en opdrachtgevers van uw omgevingsdienst, een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Vanuit deze rol is het mijn verwachting dat de voortgang van dit proces standaard geagendeerd wordt in de reguliere overleggen van het dagelijks en algemeen bestuur van de omgevingsdienst en vergaderingen van colleges, gemeenteraden en provinciale staten.

Tot slot wordt de Tweede Kamer twee keer per jaar geïnformeerd over de voortgang van het proces tot robuuste omgevingsdiensten.

Ondersteuningsbehoefte

Zoals al eerder genoemd, zijn de provincie en gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor de robuustheid en financiering van uw omgevingsdienst. Mijn voorganger heeft toegezegd het bevoegd gezag en de omgevingsdiensten te willen ondersteunen in het proces om te komen tot robuuste omgevingsdiensten. In de gesprekken in het eerste kwartaal 2024 en de schriftelijke aanvraag in april jl. hebben de omgevingsdiensten aangegeven een financiële bijdrage te willen voor het uitvoeren van de verschillende activiteiten uit het plan van aanpak. Voor de ondersteuning bij de uitvoering van de plannen van aanpak stel ik eenmalig in totaal 7 miljoen euro beschikbaar. Deze gelden worden medio vierde kwartaal van 2024 via een incidentele subsidie aan Omgevingsdienst NL ter beschikking gesteld. Vanaf dat moment kunt u een verzoek indienen bij Omgevingsdienst NL voor een bijdrage in de kosten voor de activiteiten die nodig zijn om robuust te kunnen zijn op 1 april 2026.

Voor het bereiken van een robuuste omgevingsdienst middels een fusie of een opsplitsing is het mogelijk om een separate incidentele subsidie aan te vragen. Indien u hier gebruik van wenst te maken kunt u dit aangeven in het gesprek op 4 oktober 2024.

Tot slot

Een goed functionerend stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) is essentieel voor het voorkomen van schade aan het milieu. Een robuuste omgevingsdienst, die voldoet aan de criteria die alle partijen gezamenlijk hebben

vastgesteld, is een belangrijke spil in het VTH-stelsel en draagt bij aan het voorkomen van milieuschade.

Ik zie de ontbrekende informatie graag zo spoedig mogelijk tegemoet zodat ik mijn oordeel kan bijstellen. In het reeds geplande gesprek 4 oktober 2024 horen wij graag de eerste voortgang van de werkzaamheden.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

C.A. Jansen

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster E

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/262910